

№2 Ж.Жабаев атындағы бастауыш мектебінің педагог-психологтарының 2021-2022 оқу жылында атқарылған психологиялық алдын алу жұмыстары

16.09.2021ж.Тақырыбы: Қылмысқа жол жоқ!

Мақсаты: Қылмыстың адам өміріне тигізер әсері, келешек өмірлеріне оның зардаптары туралы түсіндіру.Ой-өрісін, ойлау қабілетін шығармашылыққа дамыту, қоғамға жат мінез-қылықтардан сақтандыру. Адамгершілік ізгі қасиеттер мен ар-ождан бостандығына тәрбиелеу.

Педагог-психолог О.Залова бүгінгі күннің мәселесі жасөспірімдер қылмыстарының шығуы және оның алдын алуы жайлы өз баяндамасымен қонақтарды, оқушыларды таныстырып шықты.

"Жасөспірімдер арасындағы қылмыс: бопсалау ,қорқытып алу" атты қысқаша видеоролик көрсетілді.Оқушылар осындай жағдайға тап болсаң, сенің әрекетің қандай болады? деген сұраққа жауап берді. Оқушылар өз ойларымен бөлісті.

Мұғалімдер мен оқушыларға ситуациялық жағдаяттар беріліп, ұтымды жауаптар алынды. Кездесу соңында мектебіміздің полиция қызметкері сөз алып , жасөспірімдер қылмысына тоқталып өтті. Оқушылар өздерін ойландырып жүрген сұрақтарына жауаптар алды.

Күні:16.09.2021ж.Тақырыбы: "Кәмелеттік жасқа толмағандар арасында ерте жүктіліктің алдын алу шаралары аясында психологтардың жұмысын күшейту"

№2Ж.Жабаев атындағы бастауыш мектебінде "Кәмелеттік жасқа толмағандар арасында ерте жүктіліктің алдын алу тақырыбында ата-аналармен жиналыс өткізілді. Мектеп медбикесі тақырып бойынша баяндама оқыды, ұл мен қыздың жеке гигиенасына тоқталып, түсіндірмелік жұмыс жүргізді.

Педагог-психолог О. Залова "Қыз тәрбиесі-қоғам тәрбиесі тақырыбында баяндама оқыды. Мақсаты:"Қыз баланы тәрбиелей отырып, ұлтты тәрбиелейміз" қағидасымен қазақ қоғамында ғасырлар бойы қалыптасқан отбасылық дәстүрлер мен құндылықтарға негізделген отбасы мәртебесін нығайту, ата-аналар жиналысында талқыға салу.

Мектебіміздің ата-аналар комитетінің белсенді мүшесі Сейдалиева К. сөз сөйлеп өз ойларымен бөлісіп, қыз тәрбиесіне қатысты біраз мәселелерді қозғады. Жиналыс барысында "Ата-аналарға кеңес"атты жадынама тарқатылды.

Қорытынды: Ата-аналар жиналысы өз дәрежесінде өтті.

Күні: 05.11.2021ж. **Тақырыбы:** "Бар ізгілік-мұғалімде!"тренинг

Мақсаты: Мұғалімдердің өзара қарым-қатынасын жетілдіру, жағымды көңіл-күй сыйлау, бойындағы стресті жеңуге көмектесу.

05.11.2021ж. күні №2 Ж.Жабаев атындағы бастауыш мектебінің педагог-психологтары Оразкүл Залова мен Жанат Мырзалиева мектеп мұғалімдерімен «Бар ізгілік – мұғалімде!» атты психологиялық тренинг өткізді. Күзгі каникулдық уақытта өткізілген тренингтің мақсаты – мұғалімдердің өзара қарым-қатынасын жетілдіру, жағымды көңіл-күй сыйлау, бойындағы стресті жеңуге көмектесу. Тренинг барысында: «Бумба-Юмба» жаттығуы, « «Мен - үйде» және «Мен - жұмыста»» техникасы, «Ыстық картоп» жаттығуы, «Сенімді, сенімсіз, агрессивті мінез-құлық» техникасы, «Су асты патшалығы» әуенді терапиясы ұсынылды. Қорытынды кезеңінде «Майшам» жаттығуы ұсынылып, мұғалімдер өз ой-пікірлерімен бөлісті. Педагогтармен өткізілетін тренингтер өзара ұжым арасындағы қарым-қатынасты нығайтып, жағымсыз ойлардан, әсерлерден, стрестен арлыуына көмегін тигізді. Психологиялық тренинг өз дәрежесінде өтті.

«Бар ізгілік – мұғалімде!» тақырыбындағы педагогтармен өткізілген психологиялық тренингтен көрініс.

№2 Ж.Жабаев атындағы бастауыш мектебінде Адами әлеуетті дамыту бөлімінің 27.10.2021 жылғы №229-12/01-03/603 санды хатына сәйкес 2021 жылғы 20 қазан мен 20 қараша аралығындағы 20 қараша – Халықаралық балаларды қорғау күніне орай «Бала құқығы – адам құқығы» атты Республикалық айлығына байланысты мектептің педагог-психологтары Оразкүл Залова және Жанат Мырзалиева «Қатыгездік пен зорлық – зомбылықсыз балалық шақ!» тақырып аясында 3-4-сынып оқушыларымен дөңгелек үстел өткізді. Сонымен қатар, «Біз зорлық-зомбылыққа қарсымыз!» тақырыбында 4-сынып оқушыларына баяндама оқылды, балаларға «татулық, бейбітшілік, мейірімділік, адамгершілік, қамқорлық туралы асыл қасиеттердің қаншалықты маңызды екендігі түсіндіріліп, қатыгездік пен зорлық-зомбылықтың – адам өміріне тек кері әсер ететіндігі, мұндай жағдайларға жол бермеу керектігі жөнінде баяндалды». Сондай-ақ, «Біз және қоршаған Әлем!» тақырыбында 4-сынып оқушыларынан сауалнама алынды. Сауалнама алу іс-шарасының мақсаты: балалардың өзімен, өзгелермен және қоршаған ортамен байланысының қаншалықты деңгейде екендігін анықтау болды. Жоғарыда аталған іс-шараның барлығы дер кезінде, өз дейгейінде өтілді.

18.11.2021ж. №2 Ж.жабаев атындағы бастауыш мектебінде "Қатыгездік пен зорлық –зомбылықсыз балалық шақ!" тақырып аясында 3-4-сынып оқушыларымен дөңгелек үстел өткізді. Сонымен қатар, «Біз зорлық-зомбылыққа қарсымыз!» тақырыбында 4-сынып оқушыларына баяндама оқылды, балаларға «татулық, бейбітшілік, мейірімділік, адамгершілік, қамқорлық туралы асыл қасиеттердің қаншалықты маңызды екендігі түсіндіріліп, қатыгездік пен зорлық-зомбылықтың – адам өміріне тек кері әсер ететіндігі, мұндай жағдайларға жол бермеу керектігі жөнінде баяндалды». Тақырыпқа сәйкес оқушыларға видеоролик көрсетілді, оқушылар өз ойларымен , алған әсерлерімен бөлісті.

«Бала құқығы – адам құқығы» атты жүргізілген іс-шарадан көріністер

Күні: 18-20.10.2021ж.

Қатысқандар: Мектеп мұғалімдері

Тақырыбы: "«Коммуникативті және ұйымдастырушылық бейімділігін анықтау» әдістемесі (Л.П.Калининский)

Мақсаты: Педагогтың коммуникативті және ұйымдастырушылық бейімділігін анықтау.

№2 Ж.Жабаев атындағы бастауыш мектебінің мұғалімдер арасында "Коммуникативті қабілетін анықтау" сауалнамасы алынды. Сауалнама бойынша мектеп мұғалімдерінің коммуникативтік және ұйымдастырушылық қабілеттерінің көрінуі жоғары деңгейде. Олар жаңа орындарға келгенде сасқалақтамайды, жолдастарды тез табады, өзінің таныстарының ортасын кеңейтуге тырысады, достарына және жақындарына көмектеседі. Қарым-қатынаста өз белсенділігін көрсетеді, қиын жағдайда өз белсендігін көрсетеді, қиын жағдайларда шешім қабылдауға қабілетті.

27.11.2021ж. күні (сенбі –шығармашылық күнді барынша тиімді пайдалану мақсатында) №2 Ж.Жабаев атындағы бастауыш мектебінде айлық жоспарға сәйкес пән мұғалімдері арасында «Жаңа формациядағы педагог!» тренинг-сабағы өтілді. Іс-шараның мақсаты: жаңа формациядағы ұстаздың кәсіби мәдениеттілігін (кәсіби қасиетін, ғылыми білімін, моральдық-этикалық қасиетін, психологиялық даярлығын) насихаттау. «Барлық мүмкіндік балалардың бойында» деген ұлы ойшыл А.Толстойдың даналық сөзі бар, ал баланы дамытатын шығармашыл, талантты, білімді ұстаз, демекші бұл өтілген сабақтың мазмұны да – педагогтардың бойындағы барлық ізгі қасиеттерді аша білу болды. Психологтардың кіріспе сөзінен кейін, мұғалімдердің арасында жылы, сенімді қарым-қатынас орнату мақсатында «Аялы алақан!» жаттығуы өткізілді. Педагогтардың өзіне деген шынайы бағалауын анықтау мақсатында «Педагогтардың әдістемелік мәдениетін, өзіндік бағалауын зерттеу» әдістемесі алынды. Мұғалімдердің өздерін сергек сезінуіне, денедегі барлық қысымды түсіруге бағытталған «Сарқырама» релаксациялық жаттығуы жүргізілді. Жалпы, тренинг-сабақ өз мақсатына жетіп, мұғалімдердің өздерін барынша сергек сезінуіне, күйбең тіршіліктен бір сәт болсын демалып, жан дүниесіне деген керемет азық болды деп ойлаймыз, ең негізгі сабақтың мақсатына сәйкес – «Жаңа формациядағы педагог» қандай болу керек деген сұраққа да барынша ой жүгіртіп, бойларын бір жаинақтағандай болды.

"Жаңа формациядағы педагог!" тренингінен көріністер

Күні: 10.12.2021ж. **Тақырыбы:** " Жасөспірім қылмысы" тренингі

Мақсаты: Оқушыларға қылмыстық істердің адам өміріне тигізер әсері, келешек өмірлеріне оның зардаптары туралы түсіндіру, ой-өрісін, ойлау қабілетін шығармашылыққа дамыту, қоғамға жат мінез-қылықтардан сақтандыру, адамгершілік ізгі қасиеттер мен ар-ождан бостандығына тәрбиелеу.

Тренинг барысында ҚР Баланың құқықтары туралы заңына тоқталып өтіп, оқушыларға кеңінен түсіндірілді. Жасөспірімдер арасындағы қылмыстар туралы және неше жастан қылмыстық жазаға тартылатыны туралы айтып өтті. Оқушылар өз ойларында жүрген сұрақтарын қойып, ұтымды жауап ала білді. Оқушыларға ситуациялық сұрақтар берілді, рөлге еніп ойнап жауап берілді.

"Мен заңды қаншалықты жақсы білемін? жаттығуында оқушыларға бірнеше жағдайлар оқылды, бұл жағдайларда қылмысты тапсаңдар оң қолды көтереді, егер қылмыс емес деп тапса сол қолды көтереді. Әр жағдайға жеке тоқталып түсініктеме берілді.

Нәтижесінде: Оқушылар қылмыстық істердің адам өміріне тигізер әсері, келешек өмірлеріне оның зардаптары туралы түсінді.

№2 Ж.Жабаев атындағы бастауыш мектебінде Түркістан облысы, Шардара ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімінің 24.11.2021ж. (229-01/02-17/818 санды хатына сәйкес) «Зорлық-зомбылыққа қарсы 16 күн» Республикалық науқан аясында 08.12.2021ж. күні педагог-психологтар Оразкүл Залова мен Жанат Мырзалиева «Отбасы жылуы!» тақырыбында ата-аналар арасында тренинг-сабақ өткізді.

Іс-шараның мақсаты: зорлық-зомбылықтың бала тәрбиесіне тек кері әсерін тигізетінін, баланың болашағының жарқын болуы үшін тек қана жағымды ортада, сүйіспеншілікте, өзара түсіністік пен бақытты отбасында тәрбиелеу қажеттілігін ұғындыру, бала психологиясының нәзік тұстарын түсіндіру болды. Ата-аналарға «Отбасы жылуы!» тақырып аясында видеоролик көрсетіліп, өздерінің жеке ой-пікірлері, бала тәрбиесіне қатысты ұсыныстары тыңдалды. «Баланы танымас бұрын, өзінді таны!» мақсатында ата-аналарға да біршама психологиялық техникалар жүргізілді, яғни балаға үлгі болу мақсатында «баланы емес өзінді түзе, әрқашанда өз іс-әрекеттеріңе мұқият бол» секілді ұсыныстар айтылып, бірқатар бағыт-бағдарлар берілді. Ата-аналардың сабақтан алған әсерлері де тыңдалып, қорытынды кезеңі жүргізілді, тренинг-сабақ өз деңгейінде өтілді.

«Отбасы жылуы!» ата-аналармен жүргізілген тренингтен көріністер

№2 Ж.Жабаев атындағы бастауыш мектебінде Түркістан облысы, Шардара ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімінің 24.11.2021ж. (229-01/02-17/818 санды хатына сәйкес) «Зорлық-зомбылыққа қарсы 16 күн» Республикалық науқан аясында 25.11.2021ж. күні педагог-психологтар Оразкүл Залова мен Жанат Мырзалиева 3-4 сынып оқушылар арасында "Зорлық-зомбылықтың алдын алу" тақырыбында тренинг жүргізілді.

Тренинг мақсаты: Оқушыларға зорлық-зомбылық туралы мағлұмат беру, адамның жаны мен тәніне үлкен зардап әкелетін соққы екенін түсіндіру және зорлыққа қарсы біздің елімізде заң бар екенін айту. Оқушыларға өздері жүрген орталарында мейірімді болуға, бұзақылық істерге бармауға, адами бойларындағы қасиеттерін сақтауға, әдепті де, тәртіпті де тұлға болып өсуін тәрбиелеу.

Тренингте оқушылармен бірқатар жаттығулар жүргізілді. Тақырыпқа қатысты видеоролик, слайд көрсетілді. Жасөспірімдер арасындағы қылмыстар туралы және неше жастан қылмыстық жазаға тартылатыны туралы айтып өтті. Оқушылар өз ойларында жүрген сұрақтарын қойып, ұтымды жауап ала білді. Оқушыларға ситуациялық сұрақтар берілді, рөлге еніп ойнап жауап берілді.

Нәтижесінде: Тренинг өз деңгейінде өтілді.

"Зорлық-зомбылықтың алдын алу" тренингінен көріністер

20.12.2021ж. **Қатысқандар:** Мектеп ұстаздары

Тақырыбы: Психологиялық тренинг «Мен ғажайыппын».

Мақсаты: Педагогтардың эмоционалды және көңіл-күйлерін көтеруге, кәсіби жанудың алдын ал, топтасып жұмыс істеу жүйесін әрі қарай дамыту. Педагогтармен жүргізілген тренинг қызықты да әсерлі өтті. Мұғалімдер әр жаттығуда белсенділік танытып, өз ойларымен бөлісіп қатысып отырды. "Кезекпен сурет", "Комплимент" жаттығулары қызықты өтті. Нәтижесінде: Педагогтардың көңіл-күйлері көтеріліп, қарым-қатынасы нығая түсті.

20.01.2022 ж. **Тақырыбы:** Тренинг «Педагогтың эмоционалды тұрақтылығы». **Мақсаты:** Психоэмоционалды күйін реттеу дағдысын қалыптастыру, педагогтардың эмоционалды күйінің алдын алу.

Педагогикалық қызмет айқын әр түрлі жағдайлар мен әр қилы факторларға толы, өзінің потенциалды мүмкіндіктеріне салмақ түсіретін, эмоционалды күйді елемеу жағын жоғарылатады. Мұндай жағдайлар тұлғаны жүйкесіне, психикалық қобалжуына, жүйке күйзелісіне, психосоматикалық ауруларға әкеліп соғады. Соған байланысты педагогтың психикалық денсаулығын сақтау, психологиялық қызметтің бір мақсаты болып табылады.

Қорытынды: мұғалімдердің көңіл-күйлері көтеріліп демалып қалды.

Тренингтен алған әсерлерімен бөлісті.

Күні: 03-04.02.2022 ж. **Қатысқандар:** мұғалімдер

Тақырыбы: Жаттығу «Менің әріптестерім»

Жаттығу: «Менің кәсіби рөлім».

Мақсаты: Педагогтар арасындағы қарым -қатынастың тиімді құралдарын дамыту. Педагогтың оқушылармен өзара әрекетте болуы, сыныппен қарым-қатынасы мен ішкі ұстанымының тиімді әдістерін қарастыру.

Мұғалімдер арасында жаттығулар жүргізу барысында "Ұстаз" атты видеоролик көрсетіліп, сол видеода болған ұстаз бен директор арасындағы қарым-қатынас талқыланды. Мұғалімдер өз ойларын ортаға салды. "Менің кәсіби рөлім" жаттығуында мұғалімдерге белгілі коммуникативтік ұстанымы сипатталған рөлдер жазылған карточкалар тарқатылды: "Көмекші", "Ана", "Лидер", "Беделді адам", "Тәрбиеші", "Басқалардан ерекше" т.б..

Қорытынды: Әрбір мұғалімнің өзінің дербес ішкі ұстанымын іздеуі, педагогтың балаларға деген жағымды қарым-қатынасының көрінуі, оқушыларға өзінің қайырымдылығы мен жылулығын тарата білуге ұмтылуын көрсете білді.

Күні: 08-11.02.2022 ж. **Тақырыбы:** "Жүректен-жүрекке" аутотренингі

Мақсаты: Қуаныш сыйлау, жағымды атмосфера түзу, өзгеге сенімін арттыру, топты жақындастыру, агрессиядан жеңілдеу.

Оқушылармен психологиялық ахуал қалыптастыру мақсатында сергіту сәтін жасап, бір-бірімізге көңілді жақсы көңіл-күй тілеумен тренингімізді бастадық. Балалар «мейірімді адам» бойындағы қасиеттерді атап өтті. Тапсырма бойынша мейірімділік кестесін толтырып, күннің бейнесін жасады. «Менің қасиетім» жаттығуын қызығушылықпен орындап шықты.

Тренинг соңында «Жүректен-жүрекке» шеңберіне тұрып, бір-біріне жүрек жылуын білдіріп, тренингтен алған әсерлерімен бөлісті. Нәтижесінде балалардың бір-біріне деген мейірімділік, сүйіспеншілік, достық сезімдері арта түсті.

Күні: 06.01.2022ж. Тақырыбы: "Баланы жан-жақты дамытудағы ата-ана мен мұғалімнің өзара ықпалдастығы" тренинг-сабағы.

Мақсаты: Баланың сапалы білім алуы мен саналы тәрбие алуы жолындағы мұғаліммен қатар ата-аналардың да белсендік танытуы, жауапкершілік танытуы керек екенін ұғындыру, түсіндіру, ата-аналардың жауапкершілігін арттыру.

Нәтижесі: "Баланы жан-жақты дамытудағы ата-ана мен мұғалімнің өзара ықпалдастығы!"-тақырыптағы жүргізген сабақтан ата-аналар мен мұғалімдер көптеген құнды дүниелерге қанық болды, баланың болашағы үшін бірге атсалысып жұмыс атқару керектігін түсінді. ата-аналар тренингтен алған өз әсерлерімен бөлісті, жақсы ниет-тілектерін, жылы лебіздерін білдірді.

"Баланы жан-жақты дамытудағы ата-ана мен мұғалімнің өзара ықпалдастығы" тренинг-сабағынан көріністер

18.02.2022 ж. Тақырыбы: Баяндама «Ата-ананың мектепте алатын орны».

Мақсаты: Мектеп, ата-ана, ұстаз болып бірігіп, сапалы білімді, саналы тәрбиелі, салауатты ұрпақ тәрбиелеу.

Баяндамада сынып жетекшінің атқаратын міндеті, ата-ананың атқаратын міндеті, бірлесіп жасалатын жұмыс, күтілетін нәтиже туралы айтылған. Психологиялық-педагогикалық тұрғыдан кеңестер айтылып өтті.

Қорытынды: Сөз соңын ұлы ұстаз Макаренконың: "Баламен шындап сөйлесу үшін орын мен уақытты таңдай біліңіз. Кіре берістегі, жол-жөнекей айтылған сөз бала көңілінде керекті із қалдырмайды деген", - парасатты сөздермен аяқталды.

Күні: 07.03.2022 ж.

Қатысқаны: 10 ата-ана, 10 оқушы.

Тренинг тақырыбы: «Махаббат, Сүйіспеншілік, Бақыттың бастауы – Ананың аялы алақанынан!»

Мақсаты: *Тәрбиенің ең тамаша жері отбасы екенін, олардың бала тәрбиесіндегі мүмкіндіктерінің жоғары екенін, баламен қарым –қатынасты жақсарту. Отбасы тәрбиесіндегі ата – ананың бала тәрбиесіне көп көңіл бөлудің маңыздылығын дәлелдеу, балаға тәрбиелік ықпалын арттыру.*

Тренинг әр оқушының өз ата-анасымен таныстыруымен басталды. Психологиялық ахуал орнату мақсатында шаттық шеңберге шығып, ата-аналар мен оқушылар шаңырақты бейнелеп "Киіз үй" жаттығуын бірлесе орындады. "Мен үшін қымбат", "Бала деген кім?" тақырыбында ой қозғап, жақсы сұхбат жүргізілді. Тренинг қызықты да әсерлі өтті. Нәтижесінде: Оқушылар мен ата-аналар арасында байланыс нығая түсті.

Тренинг қойылған мақсатқа қол жеткізді. Отбасы тәрбиесінде ата-ананың көп көңіл бөлу керектігін түсінді.

«Махаббат, Сүйіспеншілік, Бақыттың бастауы – Ананың аялы алақанынан!» тақырыбындағы тренингтен көріністер

